

lunes, 27 noviembre de 2017

Entrevista Dr. Joan Comella, Director Vall d'Hebron Research Institute

Va ser alumne avantatjat de la Universitat de Lleida. I també professor. L'investigador en biologia cel·lular Joan Comella, director del Vall d'Hebron Research Institute (VHRI), rebrà demà el premi Alfons de Borja de l'associació Alumni UdL, un guardó copatrocinat

pel Grup SEGRE i el Banc de Santander. Comella (Vilanova de Segri, 1963) investiga sobre la dolència de l'Alzheimer des de fa vint anys "a pesar que encara no coneixem l'origen de la malaltia", es mostri optimista a mitjà termini.

«Frenarem l'Alzheimer quan en coneguem l'origen»

Joan Comella

DIRECTOR VALL D'HEBRON RESEARCH INSTITUTE

ANNA SÀEZ

Joan Comella no oculta que li agrada ser profeta a la seua terra. Que l'Associació d'Antics Alumnes i Amics de la Universitat de Lleida decidís atorgar-li el Premi Alfons de Borja 2017 per unanimitat ha estat "una sorpresa que m'ha fet molta il·lusió", perquè ell també és un antic alumne.

Troba a faltar Lleida?

En vaig marxar el 2014, però, en realitat, no me n'he anat mai del tot, perquè tota la meua família és aquí. Primer, vaig anar a Madrid, al que llavors era el ministeri d'Educació i Ciència i, més tard, a Barcelona, on actualment dirigeixo el VHRI a Barcelona. Des d'un punt de vista científic, tampoc he trencat les relacions amb la UdL. De fet, la degana de Medicina és col·laboradora nostra. Conec molt bé la investigació que es fa a Lleida i és molt bona. L'IRB, per exemple, és excel·lent. No sé si s'és conscient de l'extraordinari que és que una ciutat de la mida de Lleida tingui un institut d'investigació d'aquestes característiques, perquè n'hi ha molt pocs. No és fàcil aconseguir l'acreditació. N'hi ha per sentir-se molt orgullós. Es va haver de picar molta pedra per aconseguir-ho.

Que vostè marxés de Lleida significa que encara costa retenir el talent?

En l'àmbit biomèdic, Lleida ha crescut molt i ja resulta atractiva per a gent de fora, res a veure amb els meus temps d'estudiant. La facultat de Medicina de la UdL era al carrer Anselm Clavé, on ara hi ha el col·legi Príncep de Viana. Ens escalfàvem amb estufes i, sovint, s'omplia de fum tota la classe. Per no parlar dels laboratoris, molt precaris i primitius.

Malgrat els pocs mitjans, ara és un dels investigadors que lideren l'estudi de l'Alzheimer. En quina fase es troben?

Encara no sabem què origina aquesta malaltia tan cruel. Perdre els records és un autèntic drama. Però, encara que en vint anys no hagi sorgit cap medicament nou, a pesar d'invertir-se milers de milions en investigació, sóc optimista. Hem fracassat i ens hem equivocat, però aquest treball també ens serveix per saber cap a on no hem d'anar.

Quina serà la clau?

Fins que no aconseguim entendre per què moren neurones, no podrà trobar-se un medicament que funcioni contra aquesta malaltia. Ens falla l'origen.

Diu que és optimista.

Fa vint anys, el càncer era incurable, per això era un tema tabú que ni tan sols s'anomenava. Ara hi ha una taxa de curació molt alta. El càncer de mama, per exemple, ha deixat de ser

la primera causa de mort entre les dones. Es curarà. Amb l'Alzheimer succeirà tres quarts del mateix. Quan arribem a l'origen, quan aconseguim entendre per què es produeix la malaltia, s'avançarà molt. Pot ser que no es curi, però es cronificarà, com succeeix amb el VIH. No n'estem lluny. Ja sabem quins camins no hem de seguir.

Per què no se n'aconsegueix trobar l'origen?

En l'estudi de les malalties, ajuda molt tenir models animals per poder investigar i els models d'Alzheimer amb rates de laboratori no han funcionat.

Actualment hi ha més casos perquè es diagnostica abans o perquè vivim més?

Per totes dos coses. Les xifres d'afectats es disparen amb l'edat.

La crisi econòmica ha afectat la investigació?

Lamentablement, sí. Ha estat un drama. Els polítics no han sabut veure que les societats que inverteixen en investigació es tornen riques.

«L'IRB és un orgull per a Lleida, és molt difícil tenir un institut amb aquest nivell d'excel·lència»

«Els polítics no veuen que invertir en investigació és invertir en la societat»

Un premi molt 'artístic' i amb una aquarel·la d'Ureña en directe

■ El coneixement, una es cultura creada expressament per a Alumni UdL pel l'artista argentí establert Lleida Miguel Ángel González (1940), és la distinció física que reben els premiats. També se'ls fa entrega d'un aquarel·la de Joaquim Ureña de temàtica universitària. I més a més, durant l'entreg del guardó, Ureña pintarà en directe diversos esbossos sobre el desenvolupament de l'acte.

El premi porta el nom de qui va ser professor de Dre Canònic i vicecanceller de l'Estudi General de Lleida Alfons de Borja, bisbe de València i papa Calixt III de 1455 al 1458. L'any passat, el guardonat va ser el piragüista olímpic Saül Craviotto.

El guardó.

